

HILE

1/2026

Aistimukset

Sisällys

Pääkirjoitus	2
Puheenjohtajan pohdintaa aistimuksista	3
Valkko ja varis.	5
Kaikki eivät mukaudu työympäristön vaatimukseen – eikä kaikkien tarvitsekaan	7
Vaihtokertomus Norjasta	8
SUURI OPISKELIJARAVINTOLOIDEN ARVOSTELU- JUTSKA	11
Toiminnan lopettava tauti	15
Maistuu tuhkalta	16
Runonurkka	22
Puuhaosio	23

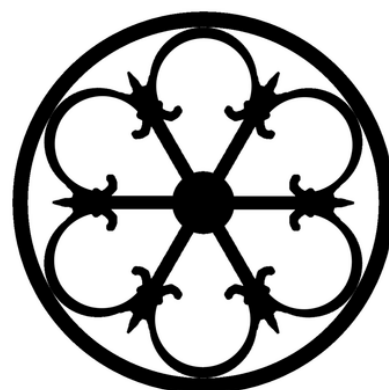
Historian Lehti 1/2026

Patina ry

Päätoimittaja & taittäjä: Emmi Nikumatti

Kannen taide: Ruu Kivinen & Riina

Paino: Viestipaino Oy

Pääkirjoitus

Stressi, kiire, ja vielä kerran stressi ovat olleet tämän lukuvuoden hallitsevimmat aistimukseni. Samasta syystä tämänkeväinen päätoimittajan tervehdyksenomainen pätkä ei ole niin panostettu kuin kenties voisi olla...

Aistimuksista tekstien ulottuvuudessa minulle nousevat päällimmäisenä mieleen runot ja sanoitukset. Aistimuksilla onkin paljon tekemistä taiteen kanssa – monet, elleivät kaikki varmasti tietävät, miltä tuntuu kun jokin kappale, esitys tai kuva suorastaan värisyttää. Tämä on eräs syistä, miksi itse rakastan käydä teatterissa. Taiteella on myös keinonsa kuvastaa aistimuksia mitä monipuolisimmin tavoin.

Liiallisen stressin aikakausina varsinainen aistiminen saattaa kuitenkin joutua sivurooliin, sitä kun vain viilettää eteenpäin pinnalla pysyäkseen. On siis tärkeää mahdollisuuksien mukaan pysähtyä jonkin äärelle, oli se sitten taide, luonto, tai mikä tahansa vapaavalintainen asia, ja aika ajoin aistia täysin sydämin.

Lopuksi katkelma runosta, joka oli yläasteikäiselle itselleni melkoinen aistien herättäjä:

"Nielin aimo kulauksen myrkkyä. – Olkoon saamani neuvo kolmasti siunattu! – Sisuskalujani korventaa. Myrkyn voima vääntää jäseniäni, vääristää muotoni, lannistaa minut. Kuolen janoon, tukehdun, en pysty huutamaan. Tämä on helvetti, ikuinen piina! Katsokaa kuinka tuli taas leimahtaa! Korvennun niin kuin korventua pitää. Siinä, paha henki!

Olin aavistanut kääntymyksen hyvyyteen ja onneen, pelastuksen. Osaisinpa kuvata näkyä, helvetin ilma ei virsiä siedä! Miljoonia hurmaavia olentoja, ihastuttava henkien konsertti, voimaa ja rauhaa, jaloja kunnianhimoja ja epäilemättä paljon muutakin. [– –]

Harhanäkyjä on loputtomiin. Minulla on aina ollut niitä: ei enää uskoa historiaan, periaatteet unholaan. Pidän suuni kiinni: muuten runoilijat ja näkyjennäkijät tulevat kateellisiksi. Olen tuhannesti rikkaampi, olkaamme itaria kuin meri – –"

Peräisin runosta Arthur Rimbaud: Helvetin yö (Nuit de l'Enfer), teoksessa Kausi helvetissä (Une saison en enfer) 1873, suomennanut Einari Aaltonen.

Emmi Nieminen

HiLeen päätoimittaja & HuK & TARAKIn fuksi*

*stressin syitä

Puheenjohtajan pohdintaa aistimuksista

Aistimukset voi tulkita monella eri tavalla – koetun ympäristön havaintoina, omien tuntemuksien aistimisena tai mahdollisesti näiden yhdistelmänä, jonka vasta jälkikäteen huomaa aistineensa. Tässä maailmanajassa ja tilanteessa aistimukset voivat monesti liittyä omien tuntemuksien havainnointiin suhteessa maailmaan ja ympäristöön, jossa yhä enenevässä määrin on tarjolla pelkoa tulevasta, sotaa ja ihmisten hätää ympäri maailman. Opiskelijoiden asema muuttuvassa yhteiskunnassa herättää sekin huolta, kesätyöpaikoista ja harkkapaikoista puhumattakaan. Paljon on siis aistimuksille työtä, ja ihmisille sitäkin enemmän aistimuksien herättäessä paljon tunteita jokapäiväisessä elämässämme.

Huomaan itsekin, millaisia vaikutuksia maailmalla ja nykyisellä yhteiskuntamenolla on jokapäiväisessä elämässäni. Huoli herää huolesta ympärilläni, samoin stressi herää stressaantuneisuudesta ja esimerkiksi epävarmuus herää ympärilläni aistimastani epävarmuudesta. Samalla minussa herää kuitenkin iloa, odotuksen tunnetta, onnellisuutta ja jännittyneisyyttä. Ilostun alkavasta keväästä, auringosta ja lämpimistä säistä. Odotan innolla loppukevään tapahtumia, reissuja ja yhteistä tulevaa vappua. Olen onnellinen lähimmäisistäni, ystäväistäni ja heidän saavutuksistaan ja onnestaan. Olen jännittänyt, sillä kevään loppu ja tuleva kesä pitävät sisällään uusia mahdollisuuksia, ennen kokemattomia reissuja ja paljon uusia muistoja.

Nämä onnelliset ja iloiset tunteet syntyvät paljolti myös päivittäisestä elämästäni Patinan puheenjohtajana, sillä pääsen näkemään läheltä,

miten hallituksessa luodaan jälleen tapahtumien ja ilon täyteisiä viikkoja. Ne syntyvät, koska näen tarmokkuutta, osaamista ja omistautuneisuutta Patinan toiminnalle koko hallituksen kesken. Ne syntyvät, koska yhteisen ilon tekemiseksi vaaditaan myös halu tuottaa ja jakaa iloa kaikkien opiskelijoidemme kesken. Onnea ja iloa koen myös siitä, miten näen kaikkien opiskelijoiden odottavan vappua, sen tapahtumia ja yhteisiä uusien muistojen saamista. Erityisesti koen onnea siitä, miten ainutlaatuisena olen alkanut pitää ainejärjestöämme – näen jatkuvasti aktiivisuutta, halua edistää yhteisiä tavoitteita ja luoda onnellista ja iloista ilmapiiriä koko ainejärjestöllemme lukuisten eri Patinistien toiminnan seurauksena. Koen, että Patinassa on onnellista olla, sillä omaa iloa ja onnea halutaan jakaa osaksi muidenkin elämää – jotta *kaikilla* olisi onnellista olla osana Patinaa.

Aistimukset ovat yhteisöllisiä kokemuksia, joiden herättämät tunteet ovat myös jaettavia kokemuksia. Huolta, stressiä ja epävarmuutta ei voi paeta, mutta niitä tuntemuksia kannattaa jakaa. Tukea ja lohduttaa toinen toistamme. Kannustaa ja tsemjata kesätyöhaussa ja gradun viimeistelyssä. Vastavuoroisesti, kehotan kaikkia Patinisteja jakamaan onnen, ilon ja odotuksen tunteita yhdessä. Onnea opiskelukavereista, tulevasta keväästä ja ehkä kesästäkin. Iloa keväästä, auringosta ja lisääntyvästä lämmöstä. Aistiessanne ympäristöänne, joka herättää onnea ja iloa, jakakaa sitä muille – iloitkaa siitä, mistä tulette iloisiksi yhdessä. Aistikaa jännityksestä väreilevää opiskelijaelämää ja liitykää tähän onnelliseen jännitykseen. Aistikaa kevään auringon tuomaa lämpöä, iloitkaa siitä ja

jakakaa sitä iloa. Aistikaa kaikkea sitä yhteisöllistä hyvää, mitä meillä on Patinassa roppakaupalla ja jakakaa sitä toisillenne. Jakakaa aistimaanne, hyvässä ja pahassa ja tukeutukaa toisiinne. Aistimukset ovat monesti kollektiivisia ja jakamalla niitä ja niiden herättämiä tuntemuksia, luomme toisillemme yhteenkuuluvuuden tunnetta ja turvaa toisistamme.

Keväisin, iloisin ja onnellisin terveisin,
Patinan puheenjohtaja,
Onerva Raappana

Valkko ja varis.

Anni Tahvanainen

Kasvosi eivät tunnistanee itseään peilistä. Iho väreili ja muuttui, suli osaksi ympäristöä. Takan kultainen liekki ja hämärän sini heijastuivat kasvoistasi ja sekoittuivat lähes kauniin vihreäksi. Koskit poskeasi ja katselit, kuinka käsi peilissä teki samoin. Menit ulos. Sinulla oli aikaa unohtaa itsesi hetkeksi.

Ulkona oli vielä valoisaa. Kesä ei ollut ehtinyt mukaan, vaikka siltä lähes tuntui jo. Keväästä muistuttivat vielä kukattomat niityt ja aikainen ilta, mutta se ei sinua häirinnyt. Ruoho tuntui turvalliselta kun painoit sille kehosi. Tiesit siinä olevan paljon muurahaisia, mutta ne olivat tänään ystävällisiä muun maailman tavoin. Kaikki oli seesteistä, ei edes tuuli jaksanut puhalttaa.

Viereisellä pellolla käyskentelevät porot saivat sinut nousemaan ylös, sillä niillä oli jotakin asiaa. Valkko ja hänen vasansa söivät erillään muusta tokasta. Katselit niitä. Valkko toi onnea, tiesit sen. Välimatkaa ei ollut enää kymmentäkään metriä, mutta porot eivät kävelleet kauemmas. Ojensit kätesi ja valkko ojensi turpaansa. Pään karva oli sileää ja sitten valkko puhui.

“Mikä voi sinut tänne tuoda? Olet pieni ihmislapsi, mutta huomannut maailman kauneuden tänään. Kukaan ei sinua satuta etkä sinä satuta ketään. Katso vasaani. En joudu sen puolesta pelkäämään enkä sitä juoksuttamaan pakoon. Vanhat tarut väittävät minun tuovan onnea ja niin se kai on. Kulje siis kanssamme, sillä me olemme lähdessä tulevaisuuden tieltä, tuntemattomille tuntuille ja kulkemattomille rannioille.”

Varis liittyi puheeseen.

“Niin sinä kaunis eläin houkuttelet mukaasi tuntematonta. Minä näen teidän polkunne ja tokkanne koon. Teidän täytyy tänään jo kulkea päästäksenne perille, sillä myöhemmin koittaa

Tokkasi jää heikoksi ja hajoaa. Tulevaisuudessa ei ole yksikään henki turvassa, paitsi minä, korkealla taivaan kannella. Kulje siis ihminen kanssani, niin minä johdatan sinut alaville maille ja kesän kukkapelloille, lämpimään etelään.”

“Vain pohjoinen minua houkuttelee, Pohjan akka sisälläni huutaa. En enää tunnista itseäni ja kaipaen pois. Liekö tulevaisuus vienyt henkeni jo ja vain ruumiini on jäänyt kummittelemaan. Varis, varis, johdata tokka ja minut tuntemattomille tuntuille ja kulkemattomille rannioille. Siellä meillä on mahdollisuus.”

“Teidän pohjoisenne katoaa hetki hetkeltä enemmän”, sanoi varis. “Ettekö ole katselleet ympärillenne? On huhtikuu, mutta maa on paljas lumesta ja lehdet puskevat vihreää koivuihin. Keskipäivän aurinko ja tuuli tuoksuvat jo kesän lämmöltä ja vesi on pian valmista uitavaksi. Joutsenet ovat palanneet jälleen, kuten aina ennenkin. Valkko tietää, kuinka loppo vähenee vuosi vuodelta ja pian ilma tekee pahaa hengittää.”

“Voi, minä tiedän, mutta enää en ole nuori vaikka vasani sitä onkin. Jäkälä riittää minulle ja vasalleni. Päivät eivät ole vielä loppuneet ja kesä on vasta alussa. Pohjoiseen yhä on kuljettava, sillä pohjoiseen kulkee myös ruokamme ja rauhamme. Lähtekäämme siis, sillä yöllä on viileää ja rauhaisaa matkata. Tiedän reitin, mutta älä kiroa matkaamme, lintu.”

Varis puisteli päätään, mutta sinä et voinut vastustaa valkon kutsua. Tummat silmät katsoivat hetken sinuun, ennen kuin kääntyivät kutsumaan tokkaa mukaansa. Vasa poukkoili emonsa jaloissa ja yksi kerrallaan poro nosti päänsä heinikosta ja lähestyi. Matka alkoi. Varis jäi kiusoittelemaan, sinua houkuttelemaan

mukaansa. Mielesi oli kuitenkin varma ja aikomuksesi selvät. Lopulta lintu luovutti ja katosi metsän pimenevään hämärään. Mennessään se huuteli sinulle epäonnea, jonka laittaisi tiellesi. Tulevaisuutta, jossa pohjoinen on etelä ja porot eivät tunnusta sinua kaltaisekseen.

Kesän te kuljitte yhdessä. Valkon määränpäänä oli kaukainen Teno, sen laaksot ja tunturit. Aurinko valaisi matkaanne aamusta iltaan ja läpi yön pitkien tuntien. Ruumiisi tuli vahvaksi mutta väsyneeksi, henkesi palasi henkäys kerrallaan. Et juuri puhunut, eivätkä toisetkaan. Keskikesän päivinä tuli valkko iloisemmaksi ja kertoili tarinoita. Se tunnisti tutut maisemat. Muutkin laumasta piristyivät yksi kerrallaan tiputtaessaan edellisen talven karvansa.

Tenojoen laakson valoisa kesä muuttui nopeasti hämäräksi alkusyksyn illaksi. Kuljeksit vailla päämäärää erämaassa vasa seuranasi. Välillä olit yksin koko maailmassa. Maasto jatkui loputtomiin, eikä eläviä olentoja ollut missään. Hitaasti maa alkoi punertaa. Varvut ja vaivaiskoivut värjäytyivät ja kesä ryömi ulos sinustakin. Porot valmistautuivat tulevaan talveen ja kasvattivat turkkiaan. Toivoit ehkä voivasi tehdä samoin. Iho pysyi kuitenkin sileänä, muovautui kättesi alla, veden pinnassa ja vasten lämmintä poron karvaa.

Muutuit joen pintaa katsellessasi. Kasvosi ja olemuksesi oli erilainen. Valkko ei enää puhunut sinulle, eivätkä toisetkaan. Eräänä päivänä vasa ei tunnistanut sinua, ei enää tullut luoksesi sinut nähdessään. Oli kai aika palata.

Varis löysi sinut heti astuessasi ulos erämaasta. Se nauroi sinulle, mutta tiesit sen johdattavan sinut takaisin etelään. Se jutteli niitä näitä, kertoili juttuja tulevaisuudesta, etelästä, lämpöisistä syyspäivistä, vehreistä kukkaniityistä. Puhe virtasi metsien halki, pitkin polkuja ja teitä. Keskityit matkantekoon, tai ehkä et mihinkään. Puut kasvoivat

korkeammiksi, maisemat tulivat tutuiksi. Varis saatteli sinut mökin pihaan. Kuljit sisään. Kaikki oli kuin ennenkin. Takassa olivat samuneet hiilet, peili oli paikallaan seinällä. Valkko, Teno ja tokka tuntuivat kaukaiselta unelta.

Kaikki eivät mukaudu työympäristön vaatimuksiin – eikä kaikkien tarvitsekaan

Aamupalaveri harkkapaikan toimistolla: näppäimistöt rapisevat, kahvikone surisee taustalla ja loisteputket häikäisevät. Samalla pitäisi seurata keskustelua, tehdä muistiinpanoja ja vielä osallistua aktiivisesti. Sanat alkavat puuroutua taustahälyyn eikä omalle puheenvuorolle löydy sopivaa väliä. Monelle neurovähemmistöön kuuluvalla työntekijälle tämä ei ole vain tavallinen työtilanne, vaan aistikuormituksen tulikoe, joka vie huomion pois varsinaisesta työtehtävästä.

Työelämä on täynnä jatkuvaa ääntä, kirkkaita valoja ja vakiintuneita käytäntöjä – mutta kaikille ne eivät ole neutraaleja taustatekijöitä. Neurovähemmistöille, kuten monille ADHD- tai autismikirjon henkilöille, arkisen toimiston aistiympäristö voi olla kuormittava tai jopa uhka työhyvinvoinnille. Avoimen toimiston häly, kirkas valaistus tai jatkuvat keskeytykset eivät ole vain pieniä ärsykeitä, vaan ne voivat suoraan heikentää keskittymistä, jaksamista ja työkykyä.

Samalla yhä useampi opiskelija saa neurokirjon diagnoosin tai tunnistaa itsessään piirteitä, jotka vaikuttavat oppimiseen ja työskentelytapoihin. Työelämään siirtyminen ei ole ainoastaan ammatillinen saavutus, vaan pitää sisällään myös uuteen aistiympäristöön ja toimintatapoihin sopeutumista. On kohtuutonta olettaa, että yksilö yksin “karaistuu” osaksi sellaista työympäristöä, joka ei huomioi erilaisia tapoja aistia maailmaa.

Vastuu ei siis ole vain neuroepätyypillisellä työntekijällä itsellään. Hyvä johtaminen tarkoittaa kykyä tunnistaa erilaiset tarpeet ja rakentaa työympäristöjä, joissa mahdollisimman moni voi menestyä. Se voi koostua yksinkertaisista asioista: mahdollisuudesta etätööhön, rauhallisesta työtilasta, joustavista työajoista tai selkeämmästä viestinnästä. Pienet muutokset voivat ratkaista paljon.

Myös ammattiliitoilla on tärkeä rooli. Yhteiskunta-alan korkeakoulutettujen tehtävänä on tehdä työtä sen eteen, että työelämä kehittyy oikeudenmukaisemmaksi kaikille – myös neurovähemmistöille. Kun työehdoista neuvotellaan ja työelämän pelisääntöjä rakennetaan, mukana on ajatus siitä, että työntekijöiden moninaisuus ei ole poikkeus vaan normi. Lopulta kyse ei ole vain aistiyliherkkyydestä tai diagnooseista, vaan siitä, millaista työelämää haluamme rakentaa: sellaista, jossa erilaiset tavat aistia ja ajatella eivät ole este, vaan voimavara.

Anni Sairanen,
YKA-lähettiläs

Juttua varten on haastateltu YKAN verkosto- ja projektipäällikköä Paula Keinosta, joka on aiemmin työskennellyt toimintaterapeuttina neurologisten ja neuropsykiatristen oirekuvien parissa.

Vaihtokertomus Norjasta

Hei alle sammen! Aika tuntuu rientävän kuin siivillä, sillä olen viettänyt kevätlukukauttani Oslossa nyt jo yli kaksi kuukautta. Talviurheilumenestyksestä ja harkintakyvyttömistä kuninkaallisista tunnettu maa on pikkuhiljaa alkanut muuttua kodikkaammaksi, joten ajattelin väsätä teille pienen vaihtokertomuksen. Olen koonnut alle erilaisia huomioitani maasta ja sen ihmisistä huumorilla höystettynä. Toivottavasti aistimukset tulevat teeman mukaisesti myös esille!

Vaarillani on hiihtokisoja katsoessaan tapana syyttää norjalaisia dopingaineiden väärinkäytöstä. Kieltämättä vaikka Johannes Klæbon suksilla juokseminen Olympialaisissa herätti itsellenikin epäilyksiä, olen täällä ollessani tullut toisiin aatoksiin. Vetakollen on täällä suht suosittu 419 metriä merenpinnan yläpuolella sijaitseva näköalapaikka. Saavuttuani kukkulan huipulle tunsin, kuinka sydämeni hakkasi kurkussani asti ja jalkani tärisivät maitohapon virratessa reisissäni. Päätin rauhoitella hyväkuntoista hengityselimistöäni hetken aikaa silmät kiinni. Ne avatessani huomasin kuitenkin epäuskon vallassa, että ohitseni kävelee naureskellen vanhemmanpuoleinen norjalainen mies farkut jalassa ja hengästymättä. Joko epätasainen maasto on siis kehittänyt viikinkikansalle uskomattoman kestävyysden tai sitten apteekeissa myydään koko kansalle astetta vahvempaa huulirasvaa.

Näkymiä Vetakollenilta

Toipuessani urheilusuorituksesta huomasin kahvin rakastajien kansaan kuuluvana yksilönä välittömästi kaupungilla, kuinka lähes joka toinen kivijalkaliike on kahvila. Voisi siis niiden määrän perusteella kuvitella, että valinnanvaraa ja tilaa riittää, mutta harvoin näin on ollut. Astuessani sisään kanelipullien tuoksuiseen kahvilaan saan usein huomata, kuinka pöydät pursuavat porukkaa. Varoitankin jo heti alkuun tällä kahvituntiaan viettäviä, että tyhjän kahvilan metsästämiseen saattaa kulua tovi jos toinenkin.

Kukoistavan kahvilakulttuurin lisäksi olen huomannut, että norjalaisista paistaa hiljainen itsevarmuus ja jonkin sortin sisäinen rauhallisuus. He muistuttavat suomalaisia varautuneisuudeltaan ja hiljaisuudeltaan, mutta kävelevät ylpeästi päät pystyssä. Tämä rauhallisuus tosin nousee itselleni ongelmaksi ruokakauppojen käytävillä, joilla norjalaiset eivät jostain syystä koe väistämisvelvollisuutta, vaan kököttävät tiellä useista unnskyld-lausahduksista huolimatta. Lisäksi olen huomannut, että Oslo muistuttaa pääkaupunkina ehkä enemmän Helsinkiä, mutta tunnelmaltaan se on pikemminkin tamperelainen. Urheilullisuus, rauhallisuus ja itsevarmuus ovat norjalaisten kolme adjektiivia.

Runsaasta itsevarmuudesta huolimatta en norjalaisena kuitenkaan lähtisi ylpeilemään asuntoratkaisuilla. Isäni koki järkytystä kerrottuani, että soluasunnossani on sähköpatterit (joiden toimivuus muuten vaihtelee). Erillistä ilmastointia tämä loukko ei myöskään pidä sisällään, vaan rakennuksessa on vanhanaikaiset ilmastointiluukut, jotka täytyy itse avata ja sulkea, jos haluaa tuulettaa. Asunnossa pääsee siis kokemaan useita eri ilmastovyöhykkeitä trooppisesta viileään. Eristys on myös sitä luokkaa, että alakerran opiskelijabileisiin pääsee osallistumaan ilman erillistä kutsua.

Samothraken Nikeä kuvastava patsas Norjan kansallismuseossa Oslossa

Kaiken kaikkiaan olen kuitenkin nauttinut olostani täällä. Uudet kansainväliset ystäväni tuovat iloa niihin sankan sumuisiin päiviin, jotka saavat Sogn-opiskelijakylän muistuttamaan pikemminkin itäeurooppalaista lähiötä. Lisäksi norjan kurssillani olen kerrankin päässyt hyödyntämään kymmenen vuotta kestänyttä yhteistä taivalta pakkoruotsin kanssa. Hurra!

Venla Liikala

SUURI OPISKELIJARAVINTOLOIDEN ARVOSTELUJUTSKA

Omasta mielestäni makuaistimus on yksi aistimuksista ja parhaimmillaanhan ruokailuhetki on hyvinkin moniaistillinen elämys. Itse olen melkoinen kulinaristi ja yleensä syönkin ruokaa joka päivä, joten päätin lähteä testaamaan ja arvioimaan keskustan alueen yliopiston ravintoloiden ruokannoksia (hinta huokeat 3,10€/ateria). Kunkin annoksen olen valikoinut täysin mieltymysteni ja sen hetkisen fiiliksen mukaan. Kokonaisvaltaisen ruokailukokemuksen subjektiivis-objektiivinen arviointi suoritetaan mielivaltaisesti ja tieteellisesti /5 asteikolla.

Linna 10.3.

Sisilialaista munakoiso-soijapataa ja paahdettua perunaa

En ole käynyt Sisiliassa, mutta veikkaan ettei paikallinen nonna tätä kovin korkealle arvioisi. Eli tomaattisessa kastikkeessa munakoisoa, soijapapuja, kapriksia ja oliiveja (joista plussaa). Perustason mössöä, joka tuo mieleen omat arkikokkailut – tölkeistä kamaa sekaisin ja ääntä kohti. Happamuus ja suolaisuus alkoi närästämään hieman. Paahdetut perunat ovat pieni parannus paahtamattomiin verrattuna, mutta ulkonäkö valitettavasti pääsi pettämään, sillä näyttivät mausteisemmilta mitä lopulta olivat.

-Salaattipöytä ok, salaattikastike ja pikkelöity kaali olivat etenkin hyviä, ”nuudelisalaatti” pettymys.

-Leipien taso todella hyvä.

-Ruokajuomavaihtoehtona ainoastaan vesi ja maitotuotteet, plääh.

-Myöhemmin iltapäivästä sai syödä rauhassa ja tila on ihan ok - tästähän on kiva mennä vaikka kirjastoon.

Arvosana: 2,5/5 (toi pääruokavalinta oli ehkä virhe, närästää oikeesti)

11.3. Rata

Palermon broileripastavuoka

Tulin ”nasi gorengin” perässä ja se oli ilmeisesti jo loppu, joten otin tätä. Palermohan on myös Sisiliassa, joten eilisen linjalla jatketaan – tämäkin annos saisi italialaisen sielun itkemään. Tämä se jos mikä sanan täydessä merkityksessä mössöä onkin, mutta hyvällä tavalla. Tällaiset pastavuokat ovat itselle semmosta lohturuokaa. Ei mitään tajunnanräjäyttävää makuelämystä, mutta ei kermaisella pastalla voi oikein vikaan mennä. Jättää kivasti myös varaa itse maustamiseen (lurautin srirachaa päälle).

-Hyvä salaattivalikoima, suolakurkuista ja couscousista plussaa.

-Leivistä ei erityistä mainittavaa, mutta hummus on mukava lisä, vaikkakin hiukan mauton

-Juomavaihtoehtona maitotuotteiden lisäksi mehua ja hanasta saa myös KUPLAVETTÄ (!!!), joka nostaa tasoa automaattisesti.

-Hienot puitteethan tässä on, sijainti hyvä etenkin jos tässä asuisi, upeat isot ikkunat josta voi katsella kaunista ristystä. Sisustuksessa on myös yritetty jotain ja ruokat ovat esillä eri tavalla puisilla tiskeillä sieluttomien metallilinjastojen sijaan. Heti tulee semmone lämpösämpi fiilis. Iso plussa aukioloista, menee vasta kuudelta kiinni. Miinusta siitä, että ovat poistaneet ikkunaa vasten ollen korkean tiskin/pöydän, jonka ääressä oli kiva syödä. Hieman ehkä ahtaasti myös täyteen tungettu.

Arvosana: 4/5 (kuplavesi paikkaa miinuksia ja nostaa automaattisesti vähintään puolella pisteellä)

12.3. Päätalon Juvenes

Kiovan kanaa currykastikkeella, riisiä

Klassikkoannos jos mikä. Einespullat jättävät toivomisen varaa, mutta ihan ok silti. Paahdetuista kasviksista lisukkeena plussaa.

-Salaattipöydän valikoima on erinomainen ja erityismaininta todella hyvästä valkosipulikastikkeesta (ehdotonta parhaimmista).

-Juomavalikoimassa myös mehua ja erikoisuutena maustettu lime-minttu(?) vesi (oma suosikki näistä on kurkku). Joskus on ollut kotikaljaakin, en tiedä oliko loppu tältä päivää vai eikö enää ole.

-Chilihummus ja leipä toimii

-Upea paikka vanhalla vanhassa Frenckellin paperitehtaan rakennuksessa. Vähän omituisesti pöydät yms ahdettu, mut kivaa tiiliseinää, pylvästä ja holvikaarta. Ulkona on myös terassi jossa voi paremmilla keleillä nauttia ruokansa (ja kesällä sisäpihalla pääsee juoksemaan karkuun poikasiaan suojelevia lokkeja). Niin ja täällähän myydään oluttakin (!).

Arvosana: 3+/5 (rokotan pisteitä kotikaljan puutteesta ja käppäsistä einespullista)

17.3. Minerva

Linssi-tandooricurrya ja Gold & Green (rekisteröity tavaramerkki) suikaleita, täysjyväriisiä

Intialaisvaikutteista ruokaa suomalaisen makuun, eli mausteita ei ole läheskään tarpeeksi. Kelpoa ravintomössöä silti.

-Salaattipöytä oli ihan jees, oliiveista ja hyvästä kastikkeesta plussaa.

-Todella hyvää leipää (ehkä parasta testatuista, tuntui olevan tuoretta), kaveriksi oli oivariinia ja maustettua öljyä

-Vain vettä ja maitotuotteita juomavaihtoehtoina, höh (eiks täälläki oo ollu kotikaljaa joskus?)

-Tilaan tulee keväisenä iltapäivänä aurinko sillai jännästi valaisten sen hyvin, mutta silti heittäen semmosen hämyisen varjon. Ei tää tilana itsessään juuri säväytä (kuten ei moni muukaan verrokeistaan), mut on tää sentään askelmäärältään vissii lähimpänä omaa kämppään.

Arvosana: 3,1/5 (leipä nostaa juuri ja juuri kolmosen yläpuolelle)

Tällä kertaa tällaista. Loppujen lopuksi kaikki ruoat menivät hyvin kurkusta alas, eivät tulleet ylös ja toimivat ainakin jollain tasolla maallisen majani ruokkimisessa. Suosittelen kaikkia lukijoita syömään ruokaa. Ruoka tykkää kun sitä syödään ja se on ravitsevaa ja hyvää (paitsi joskus ehkä ei).

Ahti Tuumiainen

Toiminnan lopettava tauti

Tulen muistamaan sen ainakin vielä muutaman viikon, kuinka absoluuttisen sairaalta tunsin itseni MM-kyykän jälkeen. Kyykä itsessään oli melkein kuin leffaa. Pakkasta oli aika reilusti ja pistin oikein tanssahdellen Rebull bileauton vieressä, että kehoni ei jäätyisi. Oli kuitenkin erittäin nautinnollista seurata joukkueita, jossa oli enemmän tai vähemmän patinisteja ja patinanmielisiä. Ilmassa oli urheilujuhlantuntua koko päivän ajan ja sen pystyi myös maistamaan ilmaisten RedBullien kautta. (RedBull ei ole sponsoroinut tätä tekstiä mitenkään)

Sunnuntaina oli vain vähän tönkkö olo, mutta ajattelin, että ehkä tästä vielä selvitään pelkästään tällä. Kuitenkin maanantai aamuna herätessäni tajusin, että nyt on flunssa. En kuitenkaan siinä vaiheessa tiennyt, että se tule olemaan mikään tavallinen flunssa, vaan huhuttu ja vaarallinen miesflunssa. Aamulla menin yliopistolle, sillä asenteella, että ei pieni flunssa haittaa. Kuitenkin päivän mittaan olo ei parantunut ja kun kuuntelin Historian laitoksen ja Patinan yhteisessä palautetilaisuudessa keskustelua aloin pohtimaan, että ehkä yliarvion oman terveyteni tason. Kehoni oli alkanut tuntumaan raskaalta kuin tiiliskivi meren pohjassa. Jos ihmettele miten tai miksi se tiiliskivi siellä meren pohjassa on, niin älkää kysykö minulta en ole tiiliskivi, vaikka siltä tuntuikin. Oma veikkaukseni on ilmastonmuutos, joka mahdollisesti tai näillä näkymin todennäköisesti korjaa meidät kaikki vielä pois tämän planeetan kamaralta. Mutta takaisin aiheeseen. Kun pääsin kotiin ensimmäisenä, mittasin kuumeen ja mielessäni ajattelin minulla olevan ainakin 38 astetta ellei enemmänkin. Noh kuten m-flunssaan kuuluu asteita ei ollut kuin 37.4, joka ei mikään kauhean massiivinen määrä ole, mutta aistimukseni ja tuntemukset kehossa eivät tätä lämmön määrää mitenkään osuneet yhteen. Pötkötellesäni sohvalla samaan aikaa

tunsin kuinka hornan/helvetin/manalan tulet lipovat jo pakaroitani, mutta mielikuva johtuikin vain siitä, että päiväpeiton alla olikin erityisen kuuma ja olin nukahtanut torkuille.

Ikävänä osana m-flunssaa minulle tuli erittäin keinotekoisien kuuloinen yskä, joka jatkui itse lämpö vaiheen jälkeenkin. Yskäni kuulosti siltä, että yrittäisin teeskennellä olevanani kipeä, että ei tarvitsisi mennä töihin tai kissanristijäisiin tai sen tädin synttäreille, joka on ärsyttävällä tavalla poliittinen. Kuitenkaan kehoni ei vain tuottanut niin paljoa limaa, että olisin päässyt kunnolla yskimään, kuten joidenkin mukaan sairaana pitää. Hento Köh köh olikin yleinen ääni ja paljon niin, itselleni kuin läheiselleni hupia tuottava aihe. Jouduin useampaan kertaan vaakuttelemaan, että minua oikeasti yskittää enkä tee tätä vain huumoriarvosta. Tunsin itseni melkein huijariksi ja en enää tiennyt oliko minulla oikeasti yskää taikka m-flunssaa ollenkaan vai olinko vain huijannut itseänikin koko tämän ajan. Kuten DiCaprio ”tajuaa” Shutter Island elokuvan lopussa, että koko homma onkin häntä varten ja sitten unohtaa sen taas. Tai näin muistan itse, että sen elokuvan loppu menisi, siitä on sanotaan vaikka, että *monta* vuotta kuin elokuvan katsoin niin yksityiskohdat voivat olla hieman hukassa. Ja jos joku alkaa spoilereista valittamaan, niin seokuva on jo yli 20 vuotta vanha ainakin, joten alkaa olemaan oma syy, jos sitä ei vielä ole jaksanut katsoa.

Kirjoitan seuraavallakin keralla teille lukijat jos/kun miesflunssa iskee minuun kiinni. Tämä on suhteellisen harvinaista, mutta kuten joku tunnettu henkilö on joskus sanonut: ”Never say never”. Redbull.

Miesflunssanuhri

Maistuu tuhkalta

Eddo Werkman

En tiedä teistä, mutta minulla alkaa olla nälkä. Tekisi mieli jotain englantilaista: paistettuja kananmunia, herkkusieniä, kenties Heinzin papuja. Tai sitten shakshukaa! Sitä mausteista tomaattisörsseliä, johon on upotettu kananmunia. En ole vielä koskaan ehtinyt sitäkään kokeilla.

Miksi minä puhun teille ruoasta? Aivan niin, tahtoisin kertoa tarinan Cornelis Hinkelsenistä ja häneen kohdistuneiden tapahtumien sarjasta. Cornelis oli tummatukkainen, paksut kulmakarvat omaava, lievästi ylipainoinen, kolmenkymmenen vuoden ikää lähestyvä nuori mies. Hän oli ammatiltaan ruokakriitikko ja työskenteli arvostetussa Mättö ja Nesteytys - ruokalehdessä. Cornelis rakasti ruokaa, erityisesti hyvää sellaista. Innostavan työn lisäksi Cornelis oli onnekas myös rakkauden parissa, sillä hän oli puolentoista vuoden seurustelun jälkeen kihloissa erään Lotri Corrinon kanssa. Lotri oli Cornelista kahta vuotta nuorempi, huippuälykäs ja kaunis vaaleaverikkö, joka oli valmistunut musiikkitieteen maisteriksi kaksi vuotta aikaisemmin. Hän harrasti ruoanlaittoa, vaikkei ollutkaan ammattikokin veroinen, mutta teki sitä omaksi ja läheistensä iloksi. Lotrin ja Corneliksen häät pidettäisiin kolmen viikon päästä. Sitä ennen oli kuitenkin molemmille osapuolille järjestettävä polttarit.

Corneliksella oli kaksi läheistä ystävää, Timo ja Yrjö. Kaverukset olivat aikoinaan tutustuneet lukiossa ja heitä yhdisti yhteisten mielenkiinnon kohteiden lisäksi kiero ja lähes anteeksiantamattoman julma huumorintaju. Pari pilaa oli erityisesti jäänyt mieleen: Timon lähestyessä seitsemäntoista vuoden ikää hän oli aloittanut salaisen kirjeenvaihdon luokan kauneimman tytön Mimin kanssa. Kirjeet olivat aluksi suloisen romanttisia ja sävy muut-

tui niissä pian yhä intohimoisemmaksi. Lopulta niin kutsutut rakastavaiset päättivät mennä kirjoittelua pidemmälle ja tutustua treffien merkeissä. He tapaisivat lukion pääovella ja siirtyisivät siitä eväsretkelle eteläiseen puistoon. Viimeistään tässä kohtaa olisi Timolla pitänyt hälytyskellot soida, esimerkiksi siksi että Mimillä oli poikaystävä, hän oli niin sanotusti aivan eri ”liigassa” kuin Timo, eikä hän tavallisesti jutellut rumille pojille. Nolostihan siinä lopulta kävi. Mimi käveli pääovesta ulos, jossa Timo odotteli ja kun Timo itsevarmana yritti flirttailla tytölle, saikin hän kaikkien koulukaverien ja opettajien nähden iskun kasvoille ja muutaman myrkyllisen, itsetuntoa murentavan sanan. Todellisuudessa ne kirjeet, joita Timo luuli käsialan ja sisällön perusteella Mimin kirjoittamiksi osoittautuivatkin Corneliksen ja Yrjön kyhäämiksi.

Toinen ikimuistoinen pila kohdistui Yrjöö. Hän oli kolmikosta lahjakkain ruoanlaitossa ja oli osallistunut valtakunnalliseen kokkauskilpailuun. Siinä hän oli päässyt toiseen semifinaaliin asti, jossa valmistettiin pataruokia. Yrjön bravuuri oli coq au vin, mutta kun tuomarit tulivat maistamaan valmista tuotosta, saivat he kokea ikävän yllätyksen. Reseptin olennainen ainesosa oli salaa vaihdettu Timon ja Corneliksen toimesta, ja siitä olikin tullut cock au vin: viinissä haudutettua hevosenkullia.

Hauskaa, tervehenkistä pilailua. Ja Timo ja Yrjö olivat nyt vastuussa Corneliksen polttareista. Sankari oli erikseen toivonut, ettei järjestettäisi mitään hulluja ”kännit ja strippiklubiin” -tyylisiä pirskeitä: ”Kuka oikeasti haluaa mennä strippiklubiin? Onhan olemassa internet. Niin, ja minulla on kohta vaimo!”

Timo ja Yrjö tapasivat kahdestaan ja suunnittelivat ohjelmaa polttareihin.

“Vai ei Cornelis tahdo juoda ja katsella alastomia naisia?” Timo sanoi pieni ivallinen hymy naamallaan, mutta lisäsi sitten: “Totta puhuen en minäkään.”

“Järjestetäänkö ihan vaan joku illallishomma? Mä voin kokata jotain tosi hyvää”, Yrjö vastasi.

“Mikäs siinä. Mutta joku pila täytyy keksiä, vanhojen aikojen muistoksi. Keksitään semmoinen hullu juttu, josta se ei ikinä tule toipumaan!” Timo sanoi. Muutaman hiljaisen sekunnin kuluttua hänellä välähti ja ivallinen hymy palasi hänen kasvoilleen: “Mulla on idea. Tää voi mennä aika hulluksi, mutta... hehe!”

Polttaripäivä koitti. Cornelis oli kotona vaihtamassa vaatteita ja jutteli Lotrille puhelimesta.

“Mitä, ettekö te vedä kännejä ja mene strippiklubiin?” Lotri kysyi.

“Ei, ihan kolmistaan ollaan. Yrjö lupasi kokata pihviaterian”, Cornelis vastasi. ”Ja kyllähän me nyt viiniä juomme, ehkä joku hyvä bordeaux–”

“Kuulostaa kyllä aika...Voi, oot niin söpö, että voisin ihan syödä sut!”

“Sinä myös. Tsihi!”

Kolmikko tapasi seitsemän jälkeen Yrjön luona. Yrjö oli maininnut tekevänsä ruokaa pitäen pääainesosan toistaiseksi salassa. Cornelista rupesi yhä enemmän kiinnostamaan mitä keittiössä tapahtui, mutta häntä ei sinne päästetty. Bordeaux-punaviini oli avattu ja pantu hengittämään muutamaa minuuttia ennen ateriointia. Cornelis kävi yhä malttamattomaksi. Keittiöstä leijaili taivaallinen, lihaisa tuoksu: mahdollisesti jotain punaista lihaa, herkkusieniä sen kanssa, homejuustoa kenties. Jos Corneliksen hajuaiisti ei ollut väärässä, hänen valitsemansa viini sopisi ruoan kanssa täydellisesti.

Vihdoin ruoka saapui pöytään. Pihvi, jonka päällä nokare sinihomejuustosta tehtyä voita ja herkkusieniä. Yksinkertaista mutta kaunista. Taas meni arvaus nappiin! Viinit kaadettiin laseihin ja Cornelis tuoksutteli sitä, kun Timo ja Yrjö kulauttivat ahnaasti lasillisensa tyhjäksi ja kaatoivat jo seuraavat itselleen. Cornelis kävi ruoan kimppuun ensimmäisenä...

Mitkä maut! Medium rare, varmaan mehukkain pihvi, jota hän oli ikinä syönyt, puhumattakaan sienistä ja homejuustovoista. Ja tuhti viini, joka tuki tätä herkullista... nautanlihaa...?

“Aivan upeaa, Yrjö!” Cornelis julisti. “Olet todellakin ylittänyt itsesi! Mutta... ei tämä kyllä ole nautanlihaa, vai onko?”

Yrjö ja Timo pidättelivät naurua. Hei eivät olleet koskeneetkaan omiin annoksiinsa.

“En mä missään vaiheessa sanonut, että se -- hihi -- ois nautaa.”

“Olisin voinut vaikka vanhoa, että se... mitä tämä sitten on? Lammasta?”

“Kuules Cornelis”, Timo liittyi keskusteluun.

“Sinähän tiedät, että olen töissä kirkolla?”

“Kyllä tiedän, mutta miten se liittyy mitenkään--”

“Mitä Timo yrittää tässä sanoa”, Yrjö lisäsi, ”on se, että -- heh -- hänkin on osallistunut omalla tavallaan... tähän ruoanlaittoon...”

“No, mitä sinä yrität sanoa? Timo on siunannut tämän aterian, vai?” Cornelis kysyi.

Timo vastasi: “Koska olen töissä kirkolla, minulla on yhteys eri fasiliteetteihin kuten esimerkiksi ruumishuoneelle. Mitäs olet sinä ruokakriitikkona mieltä siitä, että tuo pihvi, jonka sinä juuri söit -- tsihi -- viimeistä palaa myöten... on oikeasti...”

Corneliksen kasvot kalpenivat. Hän tuijotti tyhjäksi syötyä lautastaan ja tunsu vatsansa kääntyvän sijoiltaan. Timo ja Yrjö räjähtivät äänekkääseen nauruun.

“Löydettiin ruumishuoneelta ihan äskettäin tuotu ruumis, nimeltään Hannibal! Voitko

kuvitella! Rouva Hannibal! Kjäh kjäh kjäh!”

Timo pyyhki naurun kyyneliä poskiltaan, min-jälkeen hän näennäisesti vakavoitui:

“No mutta, nyt kun on Cornelista perinteiseen ja tervehenkiseen tapaan juksautettu, voi hän hyvissä mielin siirtyä viikon päästä avioliiton seesteiseen maailmaan. Hehehe! Malja Cornelis Hinkelsenille!”

Cornelis juoksi vessaan. Hän työnsi etu- ja keskisormensa syvälle kurkkuun, jotta voisi oksentaa ulos syömänsä. Refleksi toimi, mutta mitään ei tullut ulos. Cornelis kuvitteli rouva Hannibalin sisäfileen pyörivän vatsalaukussa, jonka sisällä olevat hapot yrittivät turhaan hajottaa lihaa. Hän tunsu syvää inhoa ja katumusta, kun oli tietämättään osallistunut tähän karmivaan rikokseen entistä ihmistä kohtaan. Vähitellen, monen vesikupillisen jälkeen, lihan maku hälventyi suusta, mutta hän ei voinut unohtaa mitä oli juuri antaumuksellisesti pureskellut, maistellut - nauttinut.

Seuraavana päivänä ruoka ei vielääkään maittanut Cornelikselle. Kello lähestyi yhtä, ja valtava nälkä puristi hänen vatsassaan. Silti hänen ei tehnyt mieli tunkea suuhunsa mitään - ei ainakaan lihaa. Työt kuitenkin odottivat illalla, kun hänen oli tarkoitus arvostella keskustassa juuri avattu italialainen ravintola Scherzo, josta puhuttiin jo innokkaaseen sävyyn. Vaikka ruokahalu ei ollut palannut Corneliksen normaaleihin mittoihin (jotka olivat hänellä todellakin mittavat), lopulta poikkeuksellisen kivulias nälän tunne ja velvollisuus Mättö ja Nesteytys -lehteä kohtaan veivät voiton.

Ilta koitti, ja Cornelis astui sisään Scherzoon. Ravintola oli tummasti sisustettu ja suurimman osan valaistuksesta hoitivat kynttilät ja himmeät kattolamput. Ruokalistaa oli vaikea

lukea tässä valossa. Kovan ponnistelun jälkeen hänen onnistui tilata kaikki ruokalajit, joita hän tahtoi kokeilla ja arvostella: alkuruoaksi bruschettaa, tagliatellea sienillä, pääruoaksi sitruunaista kalaa ja jälkiruoaksi tiramisua passionhedelmävaahdon kera. Valkoviini kimalteli lasissa, kun Cornelis pyöritteli sitä. Hän otti lasista reilun kulauksen. Ei se kyllä ihan puolikuivaa ollut....

Keittiön puolelta kantautui upeat tuoksut, ja Corneliksen ruokahalu alkoi herätä. Ehkä hän pääsisikin yli eilisen traumaattisesta kokemuksesta. Bruschettat saapuivat odotettua nopeammin. Ah, viimein ruokaa! Tarkasteltuaan niitä pienen hetken Cornelis kävi rapeiden tomaattileipien kimppuun. Puraistuaan leivästä hän odotti tomaatin, basilikan, oliiviöljyn, suolan, valkosipulin ja balsamicon kaunista tanssia suussaan, mutta ei... bruschetta ei maistunut miltään...

Pettyneenä hän joi loput valkoviinistä ja tilasi pullon seuraavaksi. Hetken päästä sienitagliatelle tuotiin pöytään. Ahnaasti hän pyöräytti ison haarukallisen ja söi. Ei mitään makua. Enemmänkin...

Sama tarina kalan kanssa. Ja tiramisun. Tuhkaa. Kaikki ruoka oli tuhkaa Corneliksen suussa. Bruschettan leipä oli jäänyt tuhkana kurkkuun. Tagliatellen sienet olivat pieniä tuhkasiivuja. Kala, tuhkaa. Tiramisun kanssa ollut passionhedelmävaahdo: kuivaa, mautonta tuhkaa.

Miten tämä oli mahdollista? Miksi kaikki ruoka maistui tuhkalta? Corneliksen ajatukset siirtyivät väijäämättä eiliseen kauheuteen. Kannibalismiin liittyvän kliseen mukaan ihmislihaa syöneelle mikään muu liha tai ruoka ei enää tuota tyydytystä samalla tavalla. Vai tapahtuiko tämä kaikki vain Corneliksen päässä? Oliko hän oikeasti tuomittu maistamaan tuhkaa loppuelämänsä? Valkoviinipullo oli juotu loppuun nopeasti.

”Ei! En suostu tähän kohtaloon!” Cornelis totesi itselleen. Jotain oli tehtävä... Cornelis halusi jutella jollekin. Lotri ei todennäköisesti vastaisi, sillä hänellä oli sinä iltana omat polttarinsa. Ehkä Timo tahtois nähdä. Kyllä, Timo, vanha kamu! Miten kivaa olisi häntä taas nähdä, kasvotusten...

Timo oli sinä iltana perinteisellä kävelyllään lähikortteliensa ympäri. Taivas oli kirkas, mutta valosaasteen ja loistavan täysikuun vuoksi tähdetön. Kaduilla ei näkynyt olevan ketään muita, ja hänen askeleensa kaikuivat yksinäisinä yössä. Kauempaa kuului hiljainen liikenteen humina. Timo oli uppoutunut ajatuksiinsa, kun hän kääntyi oikealle kohti pientä puistoa, josta hän usein käveli ohi. Miten Cornelis oli ottanut eilisen pilan vastaan? Varmasti hän ymmärsi, että se oli vain pilaa?

”Voisin ehkä soittaa hänelle, kysellä kuulumisia”, hän pohti.

Äkkiä puiston puskasta kuului rapinaa. Timo katseli hetken, mutta jatkoi sitten matkaansa. Pian hänen kengänkopsutukseensa liittyi toinen askelpari. Se kuului hänen oikealta puoleltaan. Timo ei tahtonut kiinnittää askeliin suurempaa huomiota, mutta kaupungin pimeyden ja hiljaisuuden luoman kuumottavan tunnelman vuoksi hänen oli pakko katsoa...

Ei ketään. Hän kääntyi vasemmalle, kahden korttelin päässä olevaa asuntoaan kohti kiihdyttäen askeliaan. Samalla toiset askeleet kiihtyivät. Timo vilkuili taakseen, vasemmalle ja oikealle, muttei hämmästykseseen nähnyt vieläkään ketään. Hän ei myöskään tohtinut kysyä ääneen, kuka siellä mahtoi olla. Reipas kävely vaihtui hiljalleen hölkäksi, samoin häntä seuraavat askeleet. Yksi kortteli vielä, sitten hän olisi turvassa. Hölkkä muuttui edeltävässä tunnelissa juoksuksi. Ulkoportti häämötti tunnelin päässä. Joku tai jokin oli tunnelissa Timon kintereillä, mutta hän ei voinut katsoa taakseen. Kuului räsähdys. Tunnelin ainoa valo meni rikki. Timo tuns terävän esineen sivalta-

van kantapäättään ja hän kaatui maahan. Silloin hän ehti katsoa taakseen ja näki tumman hahmon juoksevan ripein askelin kohti, ennen kuin kaikki meni pimeäksi.

Lotrilta oli tullut ääniviesti:

“Hei Cornelis! Toivottavasti kaikki on kunnossa siellä. Susta ei oo kuulunut mitään. Toivottavasti muistat, että meidän häät on ylihuomenna! Kuule, muiden kuulumisten lisäksi pitäisi kysyä sulta, kun tota -- en tiää, et varmaan ole ollut hetkeen yhteydessä sun ystäviin, kun Yrjö on soitellut mulle ja kertoi että Timo on ollut kateissa. Tai siis, hän ei oo vastannut viesteihin eikä häntä oo löytynyt kämpiltä. Poliisille on ilmoitettu asiasta, mutta ovat edenneet hitaasti asian suhteen. Otahan yhteyttä heti kun voit, okei? Pus pus, rakastan sua!”

Cornelis heräsi lattialta tyhjien viinipullojen keskeltä. Olo oli karmea. Hänen oli vaikea muistaa viimeisten päivien tapahtumia. Ilmiselvän krapulan lisäksi suussa oli outo sivumaku ja vatsassa tuntui kamalalta, samalla tavalla kuin polttareiden jälkeen. Sama yököttävä olo, ihan kuin vatsassa pyörisi jotain mikä ei sinne kuulunut...

Hän säikähti pahanpäiväisesti, kun ovikello soi. Juostuaan ovelle hän katsoi silmästä: se oli Lotri.

“Cornelis! Ootko siellä?”

Cornelis avasi ulko-oven raolleen.

“H-hei Lotri-kulta! Nyt ei valitettavasti ole kovin hyvä hetki—”

“Onko sulla kaikki ihan hyvin? Et ole vastannut hetkeen mihinkään—”

“Ihan hyvin, ihan hyvin, kiitos kysymästä! Niijoo, olin tilannut - tuota - Ranskasta pari pulloa bordeauxia...”

“Pari pulloa tosiaan. Darra haisee tänne asti.”

“Hei, mites ne sinun eiliset polttarit meni?”

“Ne oli kolme viikkoa sitten!”

“Aijaa, vai niin...”

“Voinko mä tulla sisään käymään—”

“EI! Et voi tulla! Tai siis—”

“Miksen voi? Piilotteletko sä jotain...? Mikä sun oikein on? Päästäisitkö mut—”

“Hei, minulla onkin kaikenlaista, kaikenlaista tekemistä tänään. Nii, ja se frakki pitäisi hakea tänään. Nähdään häissä, okei heippa!”

Ja hän paiskasi oven kiinni.

Yrjö oli ollut juomassa kolmen työkaverinsa kanssa. Hän oli myös yrittänyt soittaa Cornelikselle ja kutsua häntä mukaan, mutta Cornelis ei vastannut puheluun. Ei kai Cornelis ollut vieläkin vihainen siitä pilasta, Yrjö oli ajatellut. Perinteisesti tähän mennessä kaveritrion kesken julmemmatkin pilat oli annettu anteeksi. Timon outo katoaminen oli jatkuvasti Yrjöllä mielessä, mutta hänen ja kollegoidensa ilta meni siitä huolimatta, tai juuri sen takia, suunniteltua kosteammin. Juotuaan neljä tuopillista olutta, tuopin vahvaa siideriä, lasit viiniä ja viskiä ja kaksi tequilashottia sekä tulkittuaan karaokessa kovaäänisesti ja tunteikkaasti mutta kivuliaan falskisti Hank Williamsin kappaletta Hey Good Lookin’ – kolmesti, putkeen – Yrjö oli saavuttanut voimakkaan, juhlanan, sumuisen päihtymistilan. Viimeisin muisto baarin jälkeen oli pienellä grillillä, jonka jonossa hän oli valittanut kovaan ääneen jonon hitautta. Hän ajautui tappeluun tuntemattoman kanssa, joka päätyi varastamaan hänen lompakkonsa ja juoksemaan pakoon. Yrjö yritti lähteä perään, mutta hetkeä myöhemmin, käännettyään korttelin jälkeen oikealle kadunkulmalle hän tunsu iskun takaraivossaan ja menetti tajuntansa.

Yrjöllä kesti hetken ymmärtää, minkälaiseen tilanteeseen hän oli joutunut. Hän heräsi tokkuraisen oloisena istumassa pienellä puisella tuolilla, eikä hän nähnyt mitään, sillä hänen silmänsä oli peitetty siteellä. Hänen kätensä olivat takaapäin köydellä sidotut. Takaraivoon

tullut isku oli tuoreena muistissa, vaikkei Yrjöllä ollut hajuakaan siitä, missä hän oli ja kuinka kauan hän oli siinä tuolissa istunut. Yhä jokseenkin humaltuneessa tilassa hän alkoi mongertamaan ääneen:

”H-hei, missä mä... olen? Mitä mä tässä oikein... istun? Kuuleeko kukaan, onko siellä ketään?”

Yrjö yritti päätellä käytettävissä olevilla aisteillaan, minkälaisessa paikassa hän oikein oli. Hänen äänensä ei kaikunut, joten hän ei ainakaan ollut missään isossa, tyhjässä salissa. Huoneen haju ei ollut erityisen tunkkainen, kenties häivähdys poltettuja suitsukkeita ja äskettäin paistettua valkosipulia...

Ovi avautui. Kuului askelia, ja ovi suljettiin voimakkaasti perässä. Hitaat askelten äänet herättivät Yrjössä pelon tunteen.

”Kuka siellä?” hän vastasi nopeasti kuulemiinsa ääniin. Aluksi ei vastausta kuulunut, vain hitaat askeleet. Huoneeseen astunut henkilö tuntui kävelevän edestakaisin. Sitten ääni, jonka perusteella Yrjö ei voinut päätellä puhujan sukupuolta, se oli matala ja tuli ikään kuin jonkinlaisen määrittelemättömän suodattimen kautta, puhui:

”No, oliko hauskaa?”

”A-anteeksi?” Yrjö kysyi arasti hetken hämmentyneen hiljaisuuden jälkeen.

”Oliko hyvää? Miltä maistui?”

”Nyt en... oikein--”

”Marja Hannibal! Miltä... minun... tätini... maistui?”

Yrjö nielaisi.

”Tuota noin”, hän uskalsi vihdoinkin vastata. ”Jos rehellisiä ollaan, Cornelis, jos sinä siinä olet... Sinähän häntä maistoit, me emme—”

Side otettiin pois Yrjön silmiltä. Hän näki vihdoinkin kaappaajansa, joka piteli kädessään suurta lihavoidista, takana keittiössä oli valtava puinen leikkuulauta ja korkea kattila.

”Anna anteeksi, hyvä Luoja anna anteeksi!” Yrjö aneli itku kuivassa kurkussa. ”Se pila oli

kokonaan Timon idea, mä vain... Emme tiede, että kyseessä oli tätisi—”

Kaappaaja lähestyi Yrjöä ja kuiskasi tämän korvaan:

”En tiedä sinusta, mutta minulla alkaa olla nälkä. Nykyään on niin vaikeaa löytää hyvää syötävää, kun kaikki muu... maistuu tuhkalta.”

Viimein hääpäivä koitti. Cornelis oli jonkin verran toipunut viimeisestä viikosta. Hän odotti jännittyneenä alttarilla siististi frakkiin pukeutuneena. Vieraita oli kohtuullisesti, vain läheiset oli kutsuttu. Lotrin vanhemmat, Corneliksen äiti, pari serkkua ja kaveria Lotrin puolelta, Yrjö... missä Yrjö mahtoi olla? Hänen oli tarkoitus olla bestman - kun Timostakaan ei ollut kuulunut mitään...

Vihkimisseremonia tuli ja meni. Vieraat olivat kokoontuneet pöytiinsä, Lotri ja Cornelis tietenkin vierekkäin. Oli ruoan aika. Cornelis huokaisi haikeana ja mietti kuinka upealta kaikki tuo voisi maistua. Tuhkalta se taas maistui ja hän mutusteli sitä esittäen nauttivansa. Tässä vaiheessa oli bestmanin tarkoitus pitää puheensa, mutta Yrjöä ei näkynyt missään. Lopulta oli vuorossa hääkakun leikkaus. Lotri oli kertonut osallistuneensa kakun suunnitteluun. Se oli kaksikerroksinen valkoisella kuorrutteella ja punainen sisältä. Red velvet -hääkakku! Miten mehukkaalta se näyttikään, voi surkeus.

Silloin tapahtui jotain odottamatonta. Cornelis otti haarukallisen kakkua ja maistoi: miten ihanan mehukas kakku! Makuaisti oli palannut entiselleen. Oliko se häiden tai rakkauden taikaa, niin hölmön sentimentaaliselta kuin se kuulostaakin? Cornelis ei voinut uskoa sitä todeksi. Tämä oli paras kakku, mitä hän oli ikinä maistanut.

Pari oli aiemmin päättänyt viettää hääyönsä Lotrin luona. Siellä he juhlien jälkeen kokoontuivat samppanjalasien äärellä.

”Miten mahtava päivä! Täytyy kohottaa lasit vielä kerran meidän kunniaksemme.” Cornelik-

sen lasillisessa oli outo sivumaku.

Lotri vastasi: ”Täytyy kyllä myöntää, että olen iloinen sen olevan ohi ja olemme nyt täällä, kaksin... Mistä tulikin mieleen...”

Lotri lähestyi Cornelista ja viittasi hänet makuuhuoneen suuntaan. Siellä he heittäytyivät parisängylle ja Lotri ryhtyi suutelemaan Corneliksen niskaa. Sitten hän kevyesti puri häntä muutamasta kohtaa. Corneliksella alkoi olla jotenkin epämääräisempi olo.

”Oho, nyt puraisit... hieman kovaa.”

”Oih! Olen odottanut tätä hetkeä niin pitkään.”

”Minulla on... outo olo...” Cornelis mutisi.

”Joo, laitoin puoli tusinaa tyrmäystippoja samppanjalasiisi, anteeksi siitä”, Lotri kuiskasi Corneliksen korvaan.

”Anteeksi mitä!?”

”Ajattelin, ettet tahdo olla liian tajuissasi seuraavaa varten.”

”Mitä... varten?”

Cornelis alkoi tuntemaan olonsa yhä tokkuraisemmaksi.

”Nämä herkullisen näköiset reites! Timo ei ollut lähellekään yhtä maukkaan näköinen. Eikä Yrjö. Toisaalta...”

Cornelis ei pystynyt ymmärtämään, mitä kuuli. Hän tahtoi liikkua, mutta vartalo ei totellut.

”Sinä tiedät... jotain Timosta...? Yrjöstä... Mitä olet... tehnyt... heille?”

Lotri suuteli Cornelista, katsoi häntä mitä hyytävimmällä katseella silmiin ja sanoi, nautinnollisesti painottaen joka sanaa:

”No mistähän minä sen red velvet -kakun tein? Miksi se oli niin **mehukas**?”

Lotri nauroi karmivan suloisesti ja ryhtyi riisumaan vaatteita Corneliksen päältä.

”Anna anteeksi, Cornelis. En voi itselleni mitään. Et tiedäkään, kuinka paljon olen halunnut sinua! Olet niin *syötävän* söpö! Tahdon nauttia sinusta täysin. Ensin rakastelen kanssasi pitkään ja hartaasti, sitten...”

Lotrin suu lähestyi Corneliksen haaroja.

Cornelis oli pakokauhun vallassa, muttei
kyennyt liikkumaan. Tajunta sumeni
entisestään. Viimeisillä kauhun hetkillä hän ei
voinut muuta kuin todeta huvittuneena:
“Heh, älä sitten... käytä... hampaita...”

Se sai Lotrin hymyilemään entistä enemmän.

*Julkaistu aikaisemmin novellikokoelmassa
Cornelis Hinkelsenin edesottamukset (Eddo
Werkman, 2023).*

Runonurkka

Hitaasti hiipivät
Kämmentesi läpsivät

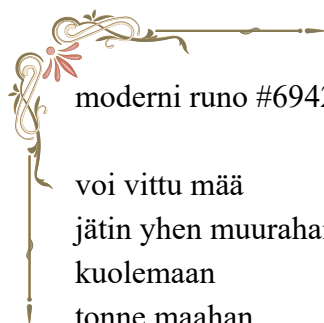
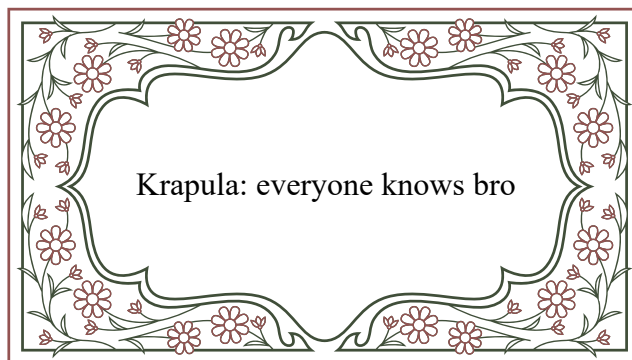
Ihoani tuntevat
Aistisi antavat

Huulesi huumaavat
Viiksesi viiltävät

Taikasauvasi henkäys
Aistimaailmaani avaus

Niinä kesäpäivinä
joina tuomen lehdet ylläni vavahtelevat
Ajattelen kaikkea,
mitä meillä olisi voinut olla

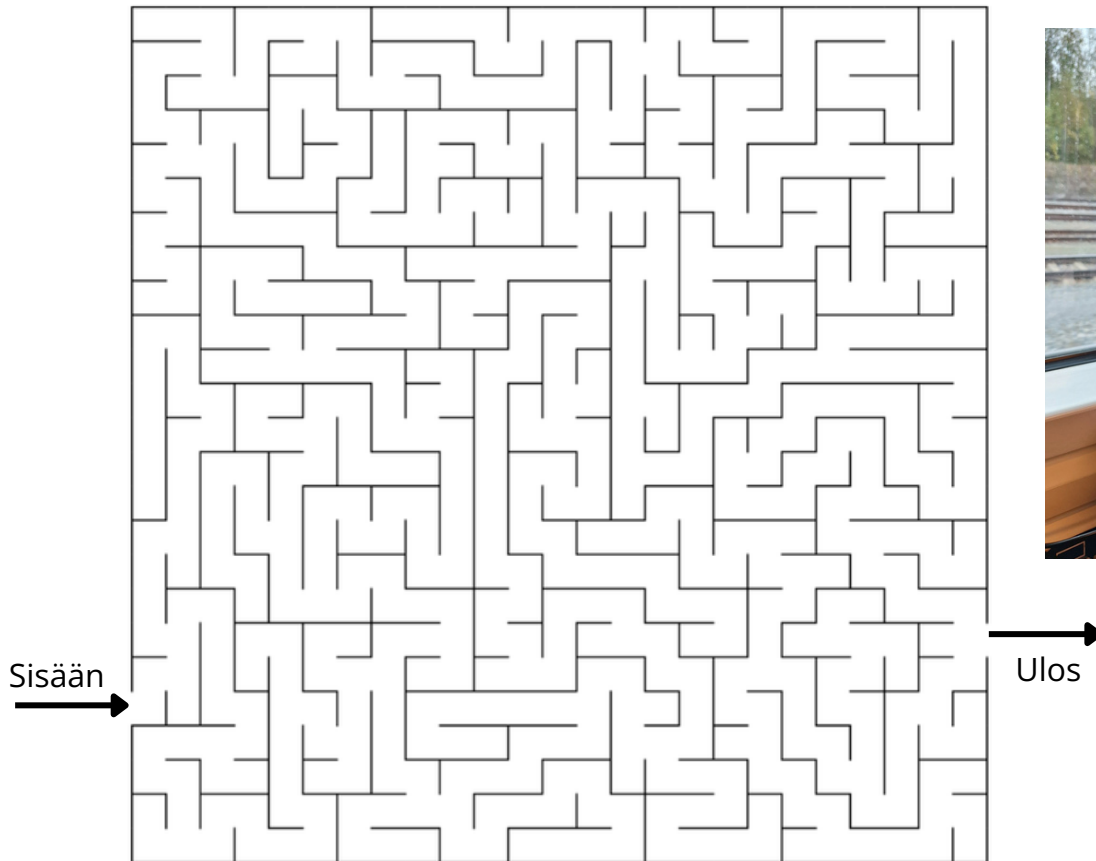

moderni runo #69420

voi vittu mää
jätin yhen muurahaisen
kuolemaan
tonne maahan

ku en liiskannut kunnolla
ku se ol mun jalalla

Voihan turkanen sentään! Kateellinen konnari vei Tommyn janojuoman. Auta häntä löytämään se.

JIIII! Matka luistaa taas.

I	L	O	Y	R	S	R	C	W	U	U	S	N	P
Å	U	G	Q	S	T	V	P	W	D	D	V	F	L
T	T	T	U	S	K	O	U	T	X	O	M	W	E
E	J	V	U	N	M	I	L	U	O	N	T	O	I
E	Ä	I	H	N	Z	C	G	Q	F	I	B	K	J
N	Q	U	R	A	N	F	A	P	N	K	H	O	P
I	K	M	S	G	U	E	A	M	O	D	L	S	F
A	H	L	H	U	V	Z	U	T	M	M	O	K	X
P	N	B	Ä	B	A	S	Z	Y	W	K	T	E	K
C	N	T	M	M	I	K	Q	W	N	D	Ö	T	Ä
O	G	R	A	I	P	O	K	I	Å	Y	A	U	F
K	H	M	K	Å	W	Ö	R	U	Y	Ä	U	S	E
P	R	K	O	W	U	U	W	Ä	A	M	X	Q	Z
Å	I	Z	Z	M	A	F	M	J	I	M	Z	Z	M

Etsi aistittavat asiat. Sanat voivat olla vaaka- tai pystysuunnassa, viistoon ja takaperin.

TUOKSU
MAUKKAUS
KOSKETUS
MUSIIKKI
AURINKO
PAINEET
LUONTO
TUNNE
LÄMPÖ
ILO

Ratkaisut sivulla 26

HYOL • FLHS

REILUSTI
HISTORIAA!

TYÖVÄENMUSEO
WERSTAS

Yhteiskunta-alan
korkeakoulutetut ry

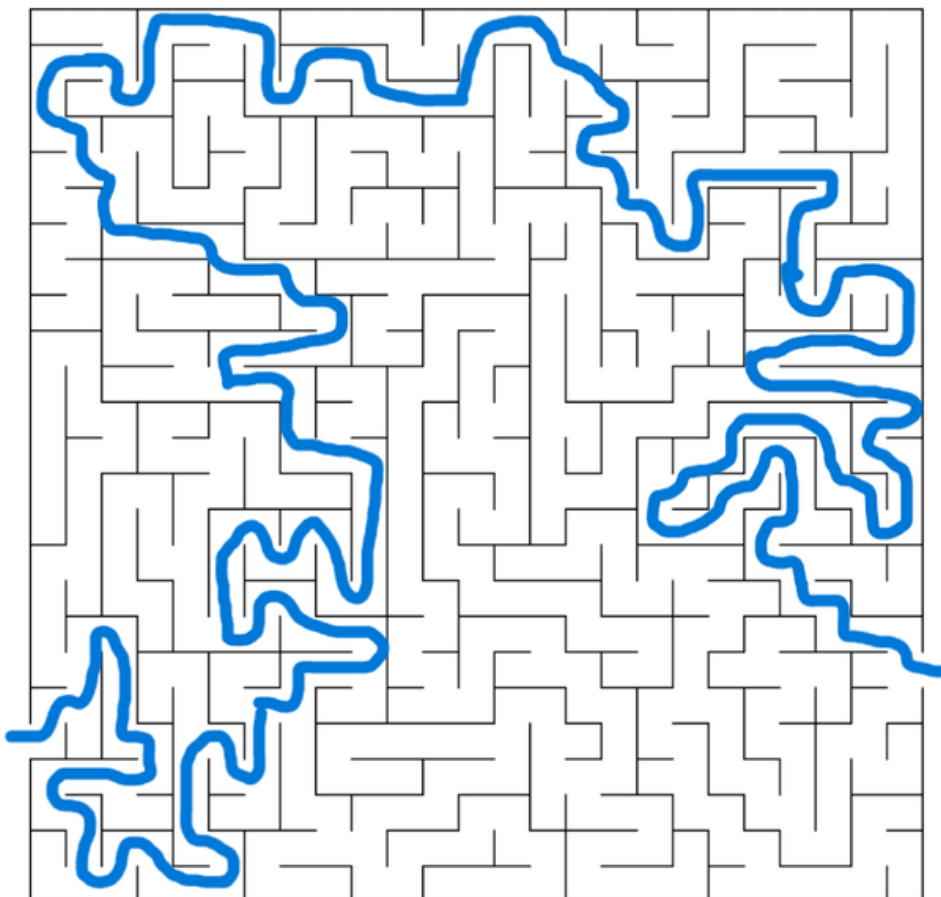
SPECIA

Asiantuntijat ja esihenkilöt

POAS

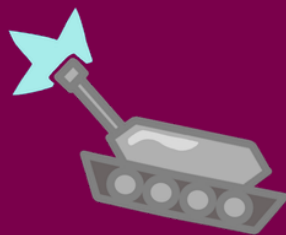
TO S

I	L	O	Y	R	S	R	C	W	U	U	S	N	P
Å	U	G	Q	S	T	V	P	W	D	D	V	F	L
T	T	T	U	S	K	O	U	T	X	O	M	W	E
E	J	V	U	N	M	I	L	U	O	N	T	O	I
E	Ä	I	H	N	Z	C	G	Q	F	I	B	K	J
N	Q	U	R	A	N	F	A	P	N	K	H	O	P
I	K	M	S	G	U	E	A	M	O	D	L	S	F
A	H	L	H	U	V	Z	U	T	M	M	O	K	X
P	N	B	Ä	B	A	S	Z	Y	W	K	T	E	K
C	N	T	M	M	I	K	Q	W	N	D	Ö	T	Ä
O	G	R	A	I	P	O	K	I	Å	Y	A	U	F
K	H	M	K	Å	W	Ö	R	U	Y	Ä	U	S	E
P	R	K	O	W	U	U	W	Ä	A	M	X	Q	Z
Å	I	Z	Z	M	A	F	M	J	I	M	Z	Z	M

Kaikkea muuta, kunhan ei vaan nukkuva,
puolikuollutta elämää!

Muistakaamme siis aistia, Patina. Tartu
täten tähän aistimuksia uhkuvaan
HiLeeseen ja uppoudu sen syövereihin!

HILE